

ПЕРСПЕКТИВИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ СТАЛЬНИХ ВИЛИВКІВ УКРАЇНСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА

Масалітіна О.В., Ібрхем Ібрехм Гад Алмула Хамед

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Наразі актуальним питанням є перспектива експорту сировини, місце та роль України на світовому ринку. Металургія завжди була однією із основних галузей промисловості України. Якщо у 2021 році Україна посіла 14 місце у світовому рейтингу виплавки сталі, то за підсумками 2022 року опустилася на 25 місце за даними світової металургійної асоціації.

До 24 лютого 2022 року гірничо-металургійний комплекс забезпечував близько 10% ВВП України та на нього припадало 33% загального експорту. Вітчизняний гірничо-металургійний комплекс спрямовано на експорт, але зараз є проблеми з експортом сировини. Бо морський шлях, а саме Чорне та Азовське моря заблоковані, а експорт металургійної продукції залізницею має свої обмеження. Словаччина, Румунія та Польща стали основними партнерами по експорту продукції, які використовуються як транзитні центри для подальших морських або залізничних перевезень. Після початку війни експортний шлях української металургії змінився. Тому зараз не можна транспортувати чавун до Італії, США та Туреччини, а залізну руду у Китай. Усі обсяги експорту перенаправляються до Європейського Союзу, як до кінцевого споживача так і для перевідвантаження. Частка країн ЄС в українському експорті сталі зросла з 34% у довоєнні місяці, до 69% у квітні-вересні 2022 року. Наразі 100% поставок залізної руди йдуть до європейських країн, хоча до війни їхня частка становила лише 45%.

За статистикою, через повномасштабне вторгнення РФ українські металурги скоротили виробництво чавуну і сталі на 70-85%. Якщо 2021 року українські підприємства виробили 21,4 мільйона тон сталі, що на 3,6% більше, ніж 2020 року. То 2022-го середньорічне завантаження потужностей галузі було на рівні 30%, а в жовтні-грудні – всього 15–20%. У середньому металургійні підприємства було завантажено приблизно 15%, гірничорудні – на 20%. У міру стабілізації постачання електроенергії помісячна динаміка виробництва на початку 2023 року показує перші ознаки покращення ситуації в галузі. Металургійні підприємства України за підсумками лютого 2023 року збільшили порівняно із січнем виплавку сталі на 49,3% - до 424 тис. т, а виробництво прокату - на 30%, до 334 тис. т.

Таким чином, незважаючи на важку ситуацію в країні, ми бачимо, що є позитивна динаміка. Щойно енергозабезпечення стабілізувалося, металургійні підприємства поступово почали відновлювати потужності та нарощувати виробництво.